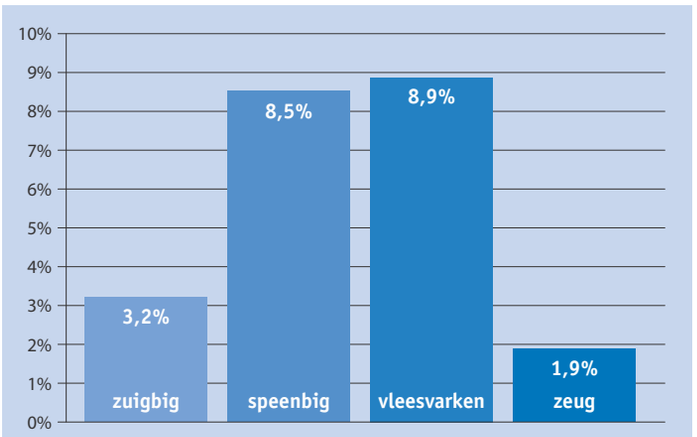
Theo Geudeke, dierenarts varken

Verhoogde uitval

De Online Monitor levert steeds meer interessante informatie op. De dierenartsen melden bij de bedrijfsbezoeken of sprake is van gezondheidsklachten en welk orgaansysteem daarbij betrokken is. Ook meldt men vaak de meest in het oog springende verschijnselen en wat naar alle waarschijnlijkheid de diagnose is. Dit keer staat verhoogde uitval centraal.

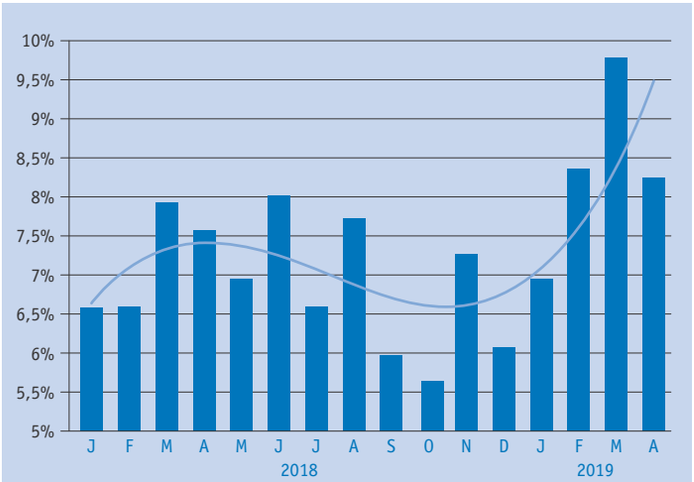
De informatie uit de Online Monitor kan benut worden om bepaalde vragen te beantwoorden. Als het bijvoorbeeld zou gebeuren dat in een bepaalde periode het antibioticumgebruik in de varkenshouderij hoger is dan verwacht, kan geanalyseerd worden of dat is gekoppeld aan bepaalde gezondheidsproblemen. In de vorige uitgave van Varken lieten we al zien dat bacteriële oorzaken van ziekten meer gemeld worden in de zomer en virusziekten meer in de winter. Deze keer duiken we wat dieper in het probleem van verhoogde uitval bij verschillende leeftijdscategorieën. In figuur 1 is te zien dat verhoogde uitval vooral gemeld wordt als probleem bij gespeende biggen en vleesvarkens en in veel mindere mate bij zuigende biggen en bij zeugen.

Figuur 1: percentage meldingen van verhoogde uitval bij verschillende leeftijdscategorieën varkens (periode 2018-2019).

Als we kijken naar de ontwikkeling in de loop van de tijd, vallen een paar zaken op. Het blijkt dat de laatste maanden bij meer bedrijfsbezoeken verhoogde uitval als probleem is genoteerd, met een piek in maart 2019 (zie figuur 2). Die piek is te zien bij alle leeftijdscategorieën, behalve bij de gespeende biggen.

Het aantal meldingen van uitval bij gespeende biggen is in de loop der tijd zeer constant. De toename van het aantal meldingen van verhoogde uitval is relatief het sterkst bij de zeugen.

Figuur 2: percentage meldingen van verhoogde uitval bij varkens in het verloop van 2018-2019.

In ruim de helft van de gevallen (55%) leggen de dierenartsen de meest waarschijnlijke diagnose vast. Dat zijn bij zeugen vooral niet-infectieuze oorzaken, zoals stalklimaat, voeding en stress. Minder vaak noemt men een infectieuze oorzaak van de verhoogde uitval, zoals griep of Lawsonia (PIA).

De meeste meldingen van verhoogde uitval betreffen vleesvarkens. Ook daar is sprake van een toename in het eerste kwartaal van 2019. Bij de vleesvarkens meldt de dierenarts in driekwart van de gevallen een diagnose, in dit geval meestal een infectieus probleem: vooral App, Lawsonia of Influenza.

Monitoring Diergezondheid

Al sinds 2002 houdt de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) zich intensief bezig met de uitvoering van de diergezondheidsmonitoring in Nederland. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere de diersectoren, de zuivel, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. Deze rubriek verhaalt over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring oplevert. Samen werken we aan diergezondheid in het belang van dier, dierhouder en samenleving.